

Konya İlinde Meyvecilik

Fruit Growing in Konya Province

Emine YILMAZ
AKÇAÖZOĞLU¹
Saliha KODAY²

¹Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, Türkiye
²Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Erzurum, Türkiye

ÖZ

Türkiye'nin en büyük yüzölçümüne sahip olan Konya ilinin bu potansiyeli tarımsal faaliyetler için avantaj oluşturmaktadır. Çeşitli türde bitkisel üretim gerçekleştirilmektedir. Konya Ovasında genellikle tahıl tarımı ve sebzeçilik yapılırken, nispeten eğimli arazilerde meyveciliğin önem kazandığı dikkat çekmektedir. Özellikle Akdeniz Bölgesi sınırları içinde yer alan ilçelerde; meyve yetiştiriciliğinin tarımda önemli yere sahip olduğu görülmektedir. Konya ilinde 19 çeşit meyve üretimi yapılmaktadır. Bunları; elma, kiraz, vişne, armut, erik, ceviz, badem, kayısı, şeftali, dut, ayva, içde, Antep fıstığı, nektarin, zerdali, nar, muşmula, üzüm, çilek oluşturmaktadır.

Konya ilinde; üretim miktarları bakımından ilk sıralarda; elma, üzüm, kiraz, vişne ve çilek yer alırken, ağaç sayısı bakımından ilk sıralarda; elma, kiraz, vişne ve armut yer almaktadır. Konya ilinde en fazla yetiştirilen meyve elma olup, ağaç sayısı bakımından Türkiye elma ağacı sayısının % 10'una (6.461.735 adet), üretimin ise % 6 (230.882 ton)'sına sahiptir. Dünya kiraz üretim miktarında 2019 yılı itibarıyla 724.944 ton ile Türkiye ilk sırada yer almaktadır. Konya ili ise; 1.916.611 adet kiraz ağacı sayısı ve 64.086 ton üretim miktarı ile Türkiye birincisidir.

Anahtar Kelimeler: Konya ili, tarım coğrafyası, meyvecilik

ABSTRACT

This potential of Konya province, which has the largest area of Turkey, constitutes an advantage for agricultural activities. Various types of crop production take place. It is noteworthy that while grain farming and vegetable growing are usually carried out on the Konya Plain, fruit growing has become important on relatively sloping lands. Especially in the districts located within the borders of the Mediterranean Region, it is seen that fruit cultivation has an important place in agriculture. There are 19 types of fruit production in Konya province: apples, cherries, cherries, pears, plums, walnuts, almonds, apricots, peaches, mulberries, quinces, needles, pistachios, nectarines, turmeric, pomegranates, medlars, grapes, and strawberries make up the list. In Konya province, apples, grapes, cherries, and strawberries are in the first place in terms of production quantities, while apples, cherries, and pears are in the first place in terms of the number of trees. The most cultivated fruit in Konya province is apple, which has 10% (6 461 735 pieces) of the number of apple trees in Turkey in terms of the number of trees and 6% (230 882 tons) of production. As of 2019, Turkey ranks first in the world in terms of cherry production with 724 944 tons. Konya province is the first in Turkey with the number of cherry trees of 1 916 611 and the production amount of 64,086 tons.

Keywords: Konya province, agricultural geography, fruit growing

Giriş

Vitamin ve mineral maddelerce zengin içeriğe sahip olan meyveler, taze veya kurutulmak suretiyle yahut da işlenmiş gıda olarak tüketilip, insan sağlığı için önemli bir besin maddesi özelliği taşımaktadır. Ülkemizde yetiştirilen meyvelerin niteliği, üretim miktarı, ağaç sayısı, verimi, dağılışı coğrafi anlamda araştırma konusu oluşturmaktadır.

Türkiye'de tarım alanlarının coğrafi dağılışı, bilhassa doğal çevre özelliklerine, yani fiziki etkenlere bağımlılık gösterir. Yüzey şekillerinin durumu, iklimin elverişliliği veya elverişsizliği, doğal bitki örtüsü, toprak ve hidrografi şartları doğal olarak tarım alanlarının dağılışını belirlemiştir (Özçağlar, 1988, s. 131). Yetiştirildiği doğal ortama bağlı olan tarımsal ürünlerin yöreden yöreye farklılık gösterdiği bilinmektedir. Orta kuşakta yer alan ülkemizin sınırları dâhilindeki görülen iklim çeşitliliği, toprak türlerindeki zenginlik, coğrafi çevrenin elverişliliği sayesinde sayısız türde ürün yetişmektedir.

Türkiye birçok meyve türlerinin anavatanı ve meyvecilik kültürünün beşiğidir (Özbek, 1975, s. 11). İliman kuşakta yer alan Türkiye, meyve bakımından gerçekten zengin bir ülkedir. Üç farklı iklimin görülmesi,

Geliş Tarihi/Received: 29.12.2021
Kabul Tarihi/Accepted: 01.04.2023
Yayın Tarihi/Publication Date: 20.06.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:
Emine Yılmaz AKÇAÖZOĞLU
E-mail: cografya-emine2013@hotmail.com

Cite this article as: Yılmaz Akçaözoğlu, E., & Koday, S. (2023). Fruit growing in Konya province. *Current Perspectives in Social Sciences*, 27(2), 96-108.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

farklı türde meyvelerin yetişmesine olanak tanımaktadır. Konya ili doğal çevre özellikleri sayesinde çeşitli türde meyve yetiştirilmesi için uygun koşullara sahip olduğundan, ülkemizde yetişen meyvelerin birçoğu bu ilde yetiştirilmektedir. İlde bulunan toplam 31 ilçenin tamamında meyve yetiştiriciliği yapılmaktadır. Ancak, ekolojik şartların uygunluğu nedeniyle bazı ilçelerde meyve üretimi fazla olup, bu ilçelerin tarım ekonomisinde önemli bir paya sahip bulunmaktadır.

Amaç ve Yöntem

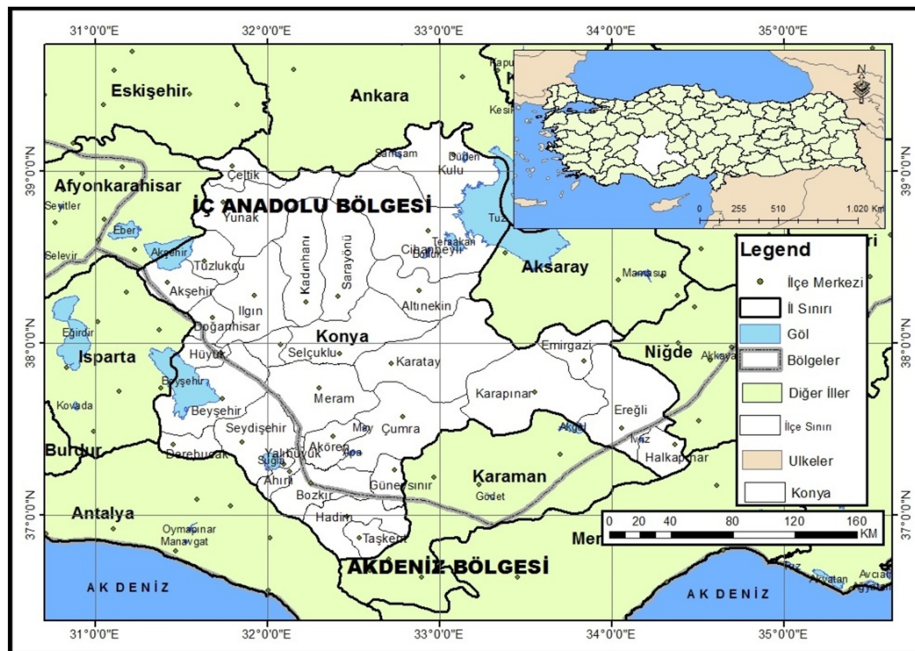
Konya ilindeki meyvelerin durumu hakkında bilgi vermek, ilçeler ayırımında değerlendirme yapmak ve meyvelerin coğrafi şartlarla ilişkisini vurgulamak çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Gezi-gözlem yapılmıştır. Fotoğraf çekilmiştir. Literatür taraması yapıp tarım coğrafyasına yönelik çalışmalardan faydalanılmıştır. Haritalar ArcGIS 10.5 programında çizilmiştir. Konya Tarım İl Müdürlüğü'nden meyvelerin ağaç sayısı, ekim alanı, verim ve üretim miktarları temin edilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumunun web sayfasından eksik kalan veriler tamamlanmıştır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden Konya ilinin klimatolojik parametreleri alınmıştır. Devlet Su İşleri Müdürlüğü'nden ilin su varlığı ile ilgili veriler elde edilmiştir. Bu veriler tablo ve grafik olarak sunulmuştur.

Üretimi Yapılan Meyvelerin Yetiştirme Koşulları ve Sahaya Uyumu

Araştırma sahasının büyük bir kısmı İç Anadolu Bölgesi'nin Konya Bölümü içerisinde yer almaktadır. Batıda Isparta ilinden Karaman iline doğru bir yay çizilecek olursa; Hüyük, Derebucak, Beyşehir, Seydişehir, Ahırılı, Yalıhüyük, Bozkır, Hadim, Taşkent, Halkapınar ilçeleri Akdeniz Bölgesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Adı geçen ilçeler idari anlamda Konya iline bağlı bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyesi statüsündeki Konya ilinin toplam 31 ilçesi mevcuttur (Şekil 1). Türkiye'nin en büyük yüzölçümüne sahip Konya ilinin iz düşüm alanı 40.838 km² dir (2014 yılında üretilen 1:1.000.000 ölçekli Türkiye Mülki İdare Bölümleri Haritasından yararlanılarak hesaplanmıştır). Gerçek alanı ise 41.001 km² dir. Yeryüzü şekillerinin yeknesak olması sebebiyle iz düşüm alanı ile gerçek alanı arasında fark oldukça azdır. İlin yüzölçümünün büyük olması sayesinde birbirinden ekolojik olarak farklı alanları bünyesinde barındırmaktadır. Böylelikle Konya ilinde çok sayıda meyve türü yetiştirilmektedir.

İnsanoğlunun ekonomik faaliyetleri içinde iklim koşullarından en fazla etkilenen faaliyet tarımdır. Özellikle 1960'lardan beri tarım teknolojilerindeki gelişmelere rağmen, iklimin tarım üzerindeki önemi hiçbir zaman azalmamıştır. Konya ilinin iklim özelliklerinin bilinmesi; İç Anadolu'nun bu bölümünde, yüzey ve yer altı sularının iklime bağımlılık derecesi, iklim-relief ilişkileri ve iklim-bitki örtüsü ilişkileri hakkında bazı sonuçlara varılması bakımından önemlidir (Bircik, 1986, s. 89). Ülkemizde yetiştirilen ürün çeşitliliğinin başlıca sebeplerinden biri iklim çeşitliliğidir (Göney, 1979, s. 19). Tropikal iklim bölgelerinin meyvelerinden, subtropikal ve serin bölgelerin meyvelerine kadar, hemen her tür meyve, yurdumuzda yetişmektedir (Koday, 2002, s. 116). Ülkemizin iç kısımlarında İç Anadolu tipi karasal iklim hâkimdir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlıdır. Ortalama yağış 300 ila 600 mm arasındadır. Yıllık ortalama sıcaklık minimum 10°C dir. Kış mevsiminde sıcaklıklar eksi değerlere inebilmekte iken yaz mevsiminde kuru sıcaklık egemendir. Bu durum bitkiler için ekstrem etki oluşturmaktadır. Tuz Gölü çevresinde yıllık yağış miktarı 326 mm'dir (Cihanbeyli meteoroloji istasyonu verileri). Yağışlar sonbahar ve kış aylarında görülmektedir. Karasal iklime bağlı olarak tarım alanlarının büyük bir bölümü tahıllara (buğday, arpa, yulaf, çavdar,..) ve baklagillere (nohut, kuru fasulye, mercimek,) ayrılmıştır.

Akdeniz bölgesi sınırlarında kalan yükseltisi az olan ilçelerde Akdeniz iklimi görülmektedir. Buna bağlı olarak Akdeniz iklimine uyum sağlamış meyve türlerinde verim oldukça fazla üretim miktarı yüksektir. 1929 - 2020 rasat yılları arasında Konya ilinde en yüksek

Şekil 1. İnceleme Sahasının Konum Haritası.

Tablo 1.
Konya İline Ait Meteorolojik Parametreler (1929-2020).

Konya ¹	O	Ş	M	N	M	H	T	A	E	E	K	A	Yıllık
Sıcaklık	-0,2	1,4	5,5	11,1	15,9	20,1	23,5	23,3	18,8	12,8	6,5	1,7	11,7
Maksimum Sıcaklık	4,6	7,0	11,7	17,5	22,4	26,7	30,2	30,2	26	20,1	13	6,6	18
Minimum Sıcaklık	-4,2	-3,3	-0,2	4,3	8,6	12,6	15,9	15,6	11	5,9	0,8	-2,3	5,4
Güneşlenme Süresi	3,3	4,6	5,9	7,2	9	10,7	11,8	11,4	9,7	7,3	5,3	3,2	7,4
Yağışlı Gün Sayısı	11,1	10	10,9	11,7	13	8,4	3,2	2,6	4,4	7,9	8,2	11,4	102,8
Toplam Yağış	37,8	28,5	29,1	32,1	43,4	25,7	7	6,3	13,4	29,8	32,5	43,6	329,2

Kaynak: (MGM, t.y.)
¹Konya iline ait ortalama değerler yer almıştır.

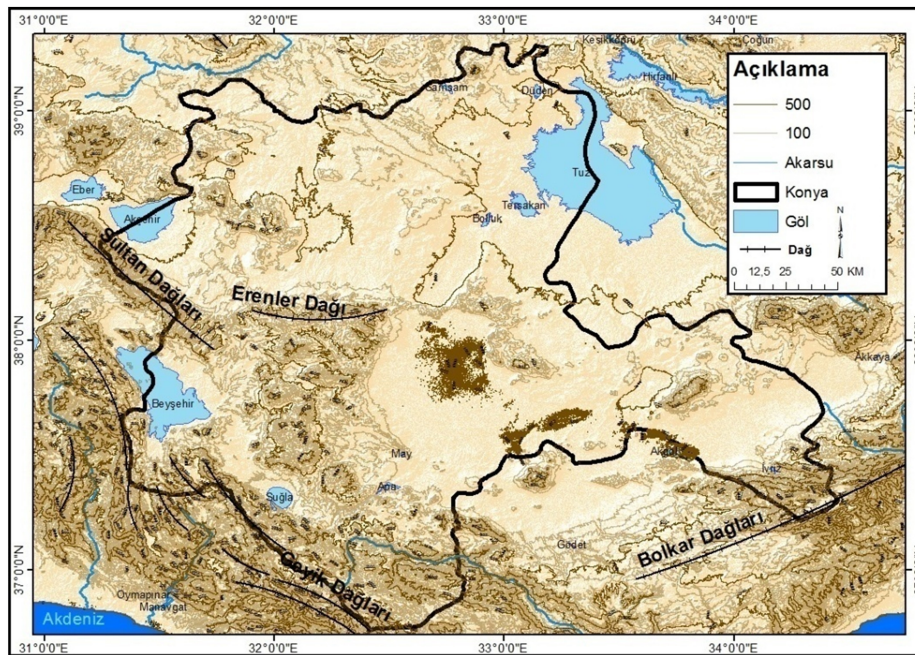
sıcaklık 40,6°C ile 30.07.2000 tarihinde ölçülmüştür. En düşük sıcaklık ise -28,2°C olup 06.01.1942 tarihinde ölçülmüştür. Yıllık ortalama sıcaklık 11,7°C dir. Ortalama maksimum sıcaklık 18 °C ortalama minimum sıcaklık 5,4°C dir. Yıllık ortalama güneşlenme süresi 7,4 saattir. Güneşlenme süresi yaz mevsiminde 11,3 saat iken kış mevsiminde 3,7 saattir. Ortalama yağışlı gün sayısı 8,5'dir. Toplam yağış miktarı ortalaması 329,2 mm dir (Tablo 1). Konya ilinin sahip olduğu iklimsel parametreler, meyvelerin yetişmesinde rol oynamaktadır.

Sulamalı tarımın yapıldığı alanlarda sebze ve meyve yetiştirilmektedir. Tarımsal ürünleri elde etmek için başta iklim şartları önemli olmakla birlikte toprak, yeryüzü şekilleri, yükselti, sulama koşulları oldukça büyük öneme sahiptir. Bitkilerin yetişebilmesi ve ürün vermesi için gerekli olan kaloriyi sağlaması gerekmektedir. Bu da bitkilerin yetiştirme süresini (vejetasyon süresi) belirlemektedir.

Konya ili, Toros dağlarının kuzey kesiminde kalmaktadır. İç Anadolu Bölgesi içerisinde ise yükseltisi en az yerlerden bir kısmı Konya ili içinde yer almaktadır. Çevresi yüksek dağlarla çevrili çukur bir alan olduğu için nemli hava kütlelerine de kapalı hale gelmektedir. Bu durum atmosferdeki nem miktarını azaltır. Konya ilinin güneyde yer alan ilçeleri Toros Dağlarının kuzey kesimi üzerinde bulunmaktadır. Yükseltinin arttığı bu alanlarda sıcaklık düşmektedir (Şekil 2).

Konya Ovası'nda, alüvyal topraklar; bataklık ve sulak alanlarda, hidromorfik alüvyal topraklar; ova ile dağlık sahalar arasında kalan eğimli sahalarda kolüvyal topraklar; dağlık ve plato yüzeylerinde kırmızı kahverengi ve kahverengi topraklar daha yaygındır (Bozyiğit & Tapur, 2009, s. 142). Konya ilinin yüzölçümünün büyük olması sayesinde toprak tiplerinde çeşitlilik görülmektedir.

Tarımsal sulamada önemli olan yer üstü kaynakları, Ulu Dere, Çavuş Deresi, Süberte Çayı, Çarşamba Çayı, Zanapa Deresi, May Deresi, Meram Çayı, Sille Deresi, İnsuyu Deresi, Göksu Nehri, Gökpınar Deresi, Ilgın Deresi, Bakırpınarı, Zengi, Başgöz kaynaklarıdır. Tarımsal sulamada da kullanılan akarsuların büyük bir kısmının yaz mevsiminde debisinin düştüğü görülmektedir. Bundan dolayı akarsu kollarından yeterince fayda sağlanamamaktadır. Araştırma sahasında kuyu açmak suretiyle yer altı sularının kullanımı artmaktadır. Yer altı sularının aşırı ve kontrolsüz kullanılması, yer altı su seviyesini düşürmekte ve bölge için afet denilebilecek ölçüde obruk oluşumunu hızlandırmaktadır.

Şekil 2.
İnceleme Sahasının Topoğrafya Haritası.

Tablo 2.
Konya İlinde Meyve Türlerine Göre Dağılım (1991-2020 Yılları Arası Ortalaması)

Meyveler	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	4,078,791	4,232,624	153,832	7	136,287
Kiraz	890,474	343,516	42,466	32	28,242
Vişne	517,511	107,591	21,041	38	19,770
Armut	418,813	74,728	14,582	35	14,554
Erik	195,401	27,374	3,787	32	6,211
Ceviz	118,916	64,308	6,142	35	3,727
Badem	194,738	72,102	4,934	8	1,441
Kayısı	232,506	36,652	4,855	23	5,198
Şeftali	121,040	39,004	3,348	21	2,576
Dut	32,973	1,981	44	16	511
Ayva	32,824	5,987	311	24	781
İğde	37,170	3,635	1	13	496
Antep Fıstığı ¹	41,106	16,693	2,611	3	136
Nektarin ²	1,762	505	40	21	30
Zerdali	57,516	2,442	7	19	828
Nar ³	586	92	26	8	5
Muşmula	3,587	113	0	22	79
Üzüm	223,570	-	200,356	1,829	83,936
Çilek	5,455	-	6,013	1,375	11,629
Trabzon Hurması ⁴	0	3600	120	0	0

Kaynak: Konya Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü, Türkiye İstatistik Kurumu.

¹2020 yılında Şam Fıstığı eklenmiştir.

²2004-2020 yılları arası veriler mevcuttur.

³2007-2020 arası veriler mevcuttur.

⁴2020 yılına ait veriler mevcuttur.

Konya İli Meyveciliğinin Genel Özellikleri

Konya ilinde; 1991-2020 yılları arasında ortalaması alınarak elde edilen meyveler arasında elma; meyve veren yaşta ağaç sayısı bakımından en fazla değere sahip olan meyve ağacıdır. (4.078.791 adet). İlde yetiştirilen elma ağacı sayısının ve üretim miktarının fazla olması nedeniyle, Konya ilinin tam bir elma üretim merkezi olduğu söylenebilir.

İlde 200,356 dekar ile bağ alanları, ekiliş alanı en fazla olan meyve üzumdür. Yörede üzüm; çekirdekli, çekirdeksiz, sofralık, kurutmalık, şaraplık olarak bulunmaktadır (Tablo 2).

Konya ili elma ağacı sayısı ile Türkiye elma ağacı sayısının (66.475.351 adet) %10'unu (6.461.737adet) oluştururken, üretim miktarı bakımından Türkiye elma üretiminin (4.300.486 ton) % 6'sını (230.882 ton) oluşturmaktadır. Konya ilinde yetiştirilen meyveler arasında üretim miktarı bakımından ikinci sırada üzüm yer almaktadır. Konya ili (87.380 ton) ile Türkiye üzüm üretim miktarı (4.208.908 ton) sıralamasında % 2'lik paya sahiptir (Tablo 3).

Tablo 3.
Konya İlindeki Meyve Ağacı Üretimlerinin Türkiye ile Karşılaştırma Durumu (2020).

Meyveler	Konya		Türkiye	
	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı (Adet)	Üretim Miktarı (Ton)	Üretim Miktarı (Ton)
Elma	6.461.737	66.475.351	230.882	4.300.486
Kiraz	1.916.611	21.805.193	64.086	724.944
Vişne	734.276	5.737.319	30.522	189.184
Armut	256.064	11.769.621	11.336	545.569
Erik	241.332	8.822.147	12.007	329.056
Ceviz	190.567	12.488.338	4.381	286.706
Badem	182.594	10.380.249	2.521	159.187
Kayısı	157.122	17.649.835	4.488	833.398
Şeftali	106.248	14.806.988	2.705	729.804
Dut	34.386	2.044.674	556	70.620
Ayva	34.280	3.528.985	877	189.251
İğde	11.865	266.071	174	4.050
Antep +Şam Fıstığı	10.570	54.548.247	24	296.376
Nektarin	2452	2.994.789	73	162.244
Zerdali	2402	758.327	78	17.005
Nar	385	13.670.173	2	600.021
Muşmula	320	250.897	8	4.964
Üzüm	0	0	87.380	4.208.908
Çilek	0	0	51.098	546.525

Kaynak: (Konya Gıda ve Tarım İl Müdürlüğü; Türkiye İstatistik Kurumu, t.y.).

Konya İlinde Yetiştirilen Meyvelerin Ağaç Sayısı ve Ekiliş Alanlarına Göre Durumu

Konya ilinde ağaç sayısı bakımından en çok yetiştirilen meyveler sırasıyla; elma, kiraz, vişne ve armuttur. Elma ve armut ağacının en fazla olduğu ilçe Ereğli'dir. Ereğli aynı zamanda meyveciliğin yoğun olarak yapıldığı ilçe konumundadır. Ereğli ilçesi, çeşitli türde meyve yetiştirilmesi bakımından önemlidir. Ülkemizde en çok yetiştirilen elma türleri arasında Golden, Starking, Amasya, Granny Smith başta gelmektedir. Bu türler ayrı ayrı verilmekte olup, geri kalan çeşitlerin tamamı *diğer* olarak ele alınmıştır. Kiraz ağacının en fazla olduğu ilçe; Hadim, vişne ağacının en fazla olduğu ilçe ise Akşehir'dir (Tablo 4).

Elma mutedil, özellikle soğuk mutedil iklim ağacı olması sebebiyle dünya üzerinde en yukarı kuzey enlem derecelerine çıkan meyvelerden biridir (Koday, 2004, s. 195).

Konya ilinin tüm ilçelerinde elma yetiştirilmektedir (Şekil 3, Şekil 4). Elma ağacı sayısı bakımından Ereğli, Karapınar, Bozkır, Çumra, Beyşehir, Ahırılı, Akşehir 100.000 adet üzeri ağaç sayısına sahip bulunmaktadır. Ereğli ilçesi 4.077.600 adet ile ilk sırada yer almaktadır. Konya ilinin toplam elma ağacı sayısının % 62'sini oluşturmaktadır. Bu da Ereğli ilçesinin Konya ilinde elma yetiştiriciliğinde önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.

Ereğli ilçesinde meyvecilik yoğun olarak ilçenin güney, güneydoğu ve güneybatı kesimlerinde kalan Orta Torosların eteklerinde bulunan yerleşmelerde yapılmaktadır. (Tapur & Bozyiğit, 2009, s. 133). Elma, ılıman iklimin bir ağacıdır. Bunun yanında kış soğuklarına iyi dayanır. Elma için en iyi topraklar, içerisinde en uygun derecede kireci ve yeteri kadar humusu bulunan tınlı, tınlı kumlu topraklardır (Özbek, 1978, ss. 47, 53).

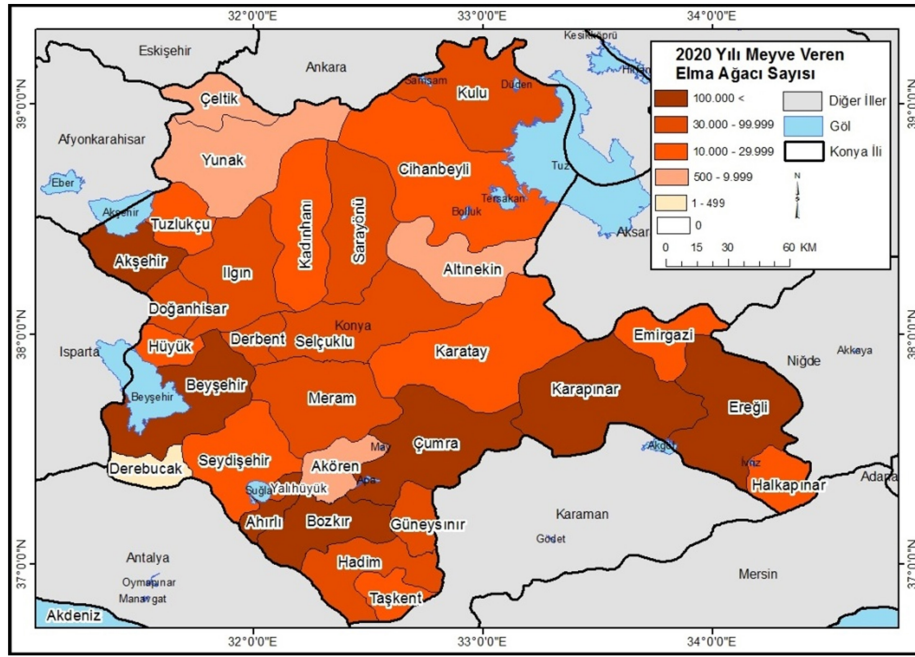
Bilindiği üzere yöredeki su miktarı, tarımsal sulama için kısıtlı imkânlarla sahiptir. Yaz mevsiminin sıcak ve kurak geçmesi nedeniyle elma, bu mevsimde daha fazla suya ihtiyaç duymaktadır. Eldeki su kaynaklarının verimli kullanılması gerekmektedir. Bu amaçla damlama usulü sulama yöntemi ile elma bahçeleri sulanmaktadır (Şekil 5).

Konya ilinde kiraz yetiştiriciliğine gelince; Dünya üzerinde takriben 1500 kiraz türü mevcut olup Türkiye'de yetiştirilmesi tavsiye edilen türler turfanda kara, karabodur, dalbastı kirazı, napolyon, bing, windsor, lambert, black eagle, black tartarian, bigarrea faboulay, turcadır. (Özbek, 1978, ss. 257–260). Konya ilinde yetiştirilen kiraz türleri; ziraat kirazı (napolyon), beyaz kiraz, dalbastı kirazı, regina kirazı, bozdur kiraz, kuş kirazı, sarı kiraz olarak sıralamak mümkündür (Komisyon, 2015, s. 13). Kiraz ağacının dağılışı elmaya göre sınırlıdır. Konya ilinin doğusunda Ereğli, batısında Akşehir ve güneyinde Hadim, Taşkent ilçelerinde yoğun olarak kiraz bahçesi bulunmaktadır. Hadim, Konya ilinin kiraz ağacı sayısı bakımından il kiraz ağacı sayısının % 38 ini (750.000 adet) oluşturmaktadır (Tablo 4, Şekil 6).

Tablo 4.
Toplam Ağaç Sayısı 250.000 Adet Üzerindeki Meyvelerin, İlçelere Göre Durumu (2020).

Elma	Kiraz		Vişne		Armut		
	İlçe Adı	Ağaç Sayısı (Adet)	İlçe Adı	Ağaç Sayısı (Adet)	İlçe Adı	Ağaç Sayısı (Adet)	
Ereğli	4.077.600	Hadim	750.000	Akşehir	377.457	Ereğli	125.100
Karapınar	747.216	Akşehir	421.757	Doğanhisar	145.000	Emirgazi	20.000
Bozkır	448.510	Ereğli	274.000	Karapınar	100.538	Meram	18.705
Çumra	127.740	Taşkent	161.445	Ereğli	37.000	İlgin	13.900
Beyşehir	111.950	Halkapınar	81.500	Beyşehir	18.500	Akşehir	7690
Akşehir	108.006	Bozkır	28.500	Hüyük	10.970	Seydişehir	6800
Ahırılı	105.950	Güneysınır	20.200	Meram	9.800	Bozkır	6500
İlgin	87.600	Hüyük	22.230	İlgin	8.500	Çeltik	5780
Derbent	73.060	Beyşehir	20.500	Halkapınar	5.200	Kadınhanı	5200
Meram	57.410	Seydişehir	19.900	Bozkır	3.100	Beyşehir	4650
Sarayönü	50.977	Meram	18.920	Sarayönü	2.415	Hadim	4400
Yalhöyük	48.020	Çumra	17.500	Karatay	2.022	Hüyük	4232
Doğanhisar	45.250	Doğanhisar	12.000	Kulu	1.750	Doğanhisar	4200
Güneysınır	39.700	Derbent	10.750	Altnekin	1.500	Güneysınır	3316
Selçuklu	38.560	İlgin	9000	Tuzlukçu	1.520	Sarayönü	3110
Hadim	36.390	Akören	7800	Derbent	1.340	Derbent	3000
Kulu	34.740	Sarayönü	7790	Seydişehir	1.270	Cihanbeyli	3000
Emirgazi	27.500	Kadınhanı	7000	Akören	1.200	Akören	2632
Hüyük	27.627	Selçuklu	5620	Çeltik	1.100	Selçuklu	2490
Karatay	27.277	Kulu	5000	Hadim	1.000	Karapınar	2300
Halkapınar	26.740	Karapınar	4800	Kadınhanı	990	Çumra	2050
Kadınhanı	26.720	Karatay	2619	Cihanbeyli	520	Halkapınar	1950
Taşkent	23.305	Ahırılı	2400	Yalhöyük	450	Taşkent	1001
Seydişehir	20.590	Derebucak	1370	Güneysınır	440	Karatay	1.000
Cihanbeyli	16.500	Tuzlukçu	1325	Selçuklu	400	Altnekin	1000
Tuzlukçu	13.080	Yalhöyük	1120	Taşkent	294	Ahırılı	1000
Akören	6252	Altnekin	930	Derebucak	0	Tuzlukçu	910
Yunak	3100	Cihanbeyli	490	Ahırılı	0	Yalhöyük	148
Altnekin	2900	Çeltik	115	Emirgazi	0	Derebucak	0
Çeltik	1130	Emirgazi	0	Yunak	0	Yunak	0
Derebucak	337	Yunak	0	Çumra	0	Kulu	0
Toplam	6.461.737	Toplam	1.916.581	Toplam	734.276	Toplam	256.064

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, t.y.).

Şekil 3.
Konya İlinde Elma Ağacı Sayısının İlçelere Göre Dağılışı (2020).

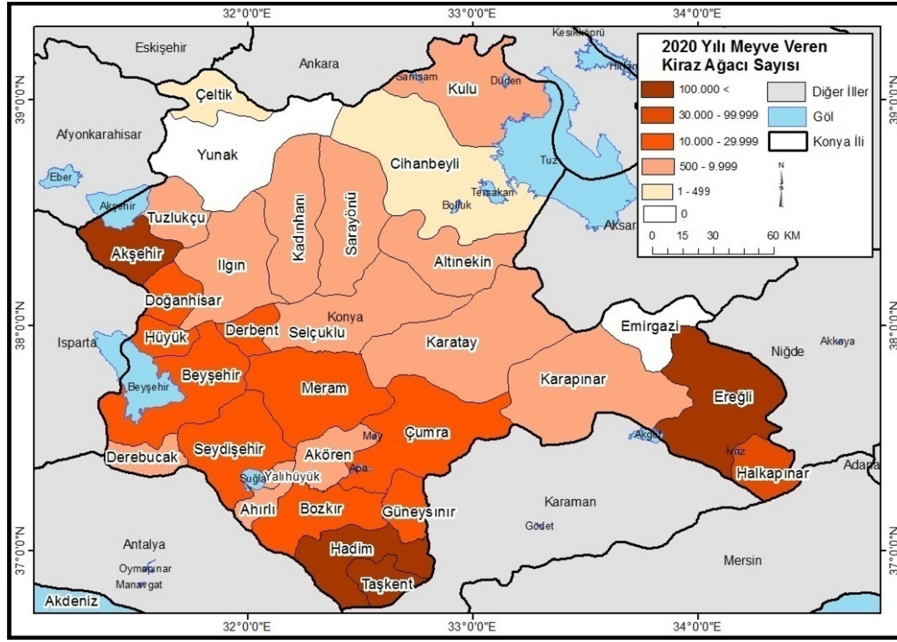
Şekil 4.
Bozkır İlçesinde Elma Ağacı ve Elma Bahçesinden görünüm.

Şekil 5.
Damlama Usulü İle Sulama Yapılan Elma Bahçesinden Görünüm.

Kiraz ağacı sayısı bakımından ilk sırada yer alan Hadim ilçesinde, sebze-meyve satış yeri olan hal tabelasında kiraz meyvesine vurgu yapıldığı görülmektedir (Şekil 7). Hadim ilçesi sınırlarında, Toros Dağları'nın üzerindeki 1800 m. yükseltide kiraz ağacı bahçelerine rastlanmaktadır.

Yapağını döken bir meyve türü olan kirazlar, sıcak bir büyüme mevsimi ile kışın belirli bir süre dinlenmeye ihtiyaç duyarlar. Kirazda meyve tutumu ve meyvelerin olgunlaşması için don olayının görülmediği bir büyüme mevsimi ile çatlamının önlenmesi açısından yağmursuz bir hasat periyodu gerekir (Demirtaş & Sarısu, 2011, s. 6). İyi drene edilmiş, PH'sı 5,5-7,5 arasında olan topraklar kiraz yetiştiriciliği için

Şekil 6.
Konya İlinde Kiraz Ağacı Sayısının İlçelere Göre Dağılışı (2020).

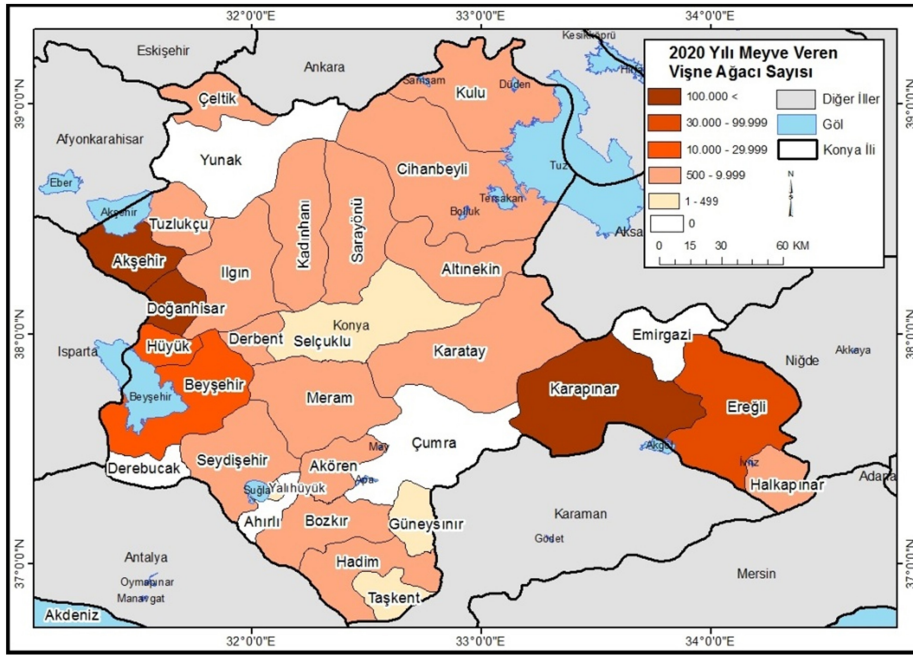
Şekil 7.
Gevnebeli Geçidi (1855 m) çevresinde Kiraz Bahçesi ve Hadim Halinin Giriş Tabelası.

uygun olan topraklardır. Kiraz kökleri aşırı nemli topraklara karşı oldukça hassastır. Toprak kökenli bir mantar olan Phytophthora nedeniyle ağaç ölümleri, nemli ve drenajı zayıf olan topraklarda daha fazla görülmektedir (Demirtaş ve Sarısu, 2011, s. 7).

İlde yetiştirilen bir başka meyve ağacı ise vişnedir. TÜİK'in 2020 yılı verilerine göre; Türkiye vişne ağacı sayısı bakımından Afyonkarahisar 1.106.615 adet ağaç ile ilk sırada yer alırken, Kütahya 977.615 adet ağaç ile ikinci, Konya ili 734.307 adet ağaç ile üçüncü sırada yer almaktadır. Konya ilinde vişne ağacı sayısının en fazla olduğu ilçeler sırasıyla; Akşehir (377.457 adet), Doğanhisar (145.000 adet) ve Karapınar (100.538 adet), (Şekil 8, Şekil 9).

Şekil 8.
Vişne ağacı ve meyvesinden görünüm.

Şekil 9.
Konya İlinde Vişne Ağacı Sayısının İlçelere Göre Dağılışı (2020).

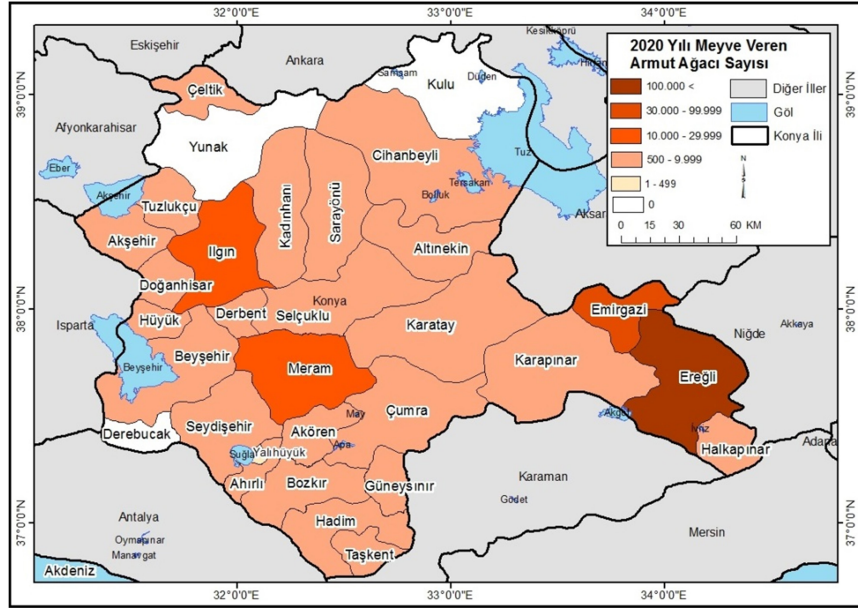
Vişne, düşük sıcaklıklara kirazdan daha fazla dayanıklıdır. İlkbaharda çiçeklenme kirazdan daha sonra olduğu için vişne çiçeklerinin ilkbahar geç donlarından zarar görme olasılığı daha düşüktür. Vişne için, iyi drene edilmiş, derin, havalanabilen ve yaz aylarında düzenli olarak sulanabilen topraklar en uygun topraklardır. Vişne kiraza göre toprak açısından daha toleranslıdır. Vişne kuru, kumlu veya kireçli topraklarda da yetiştirebilirler (İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü) (Şekil 10 ve Şekil 11).

Şekil 10.
Armut Ağacı ve Bahçesinden Görünüm.

Şekil 11.
Çilek Tarlasından Görünüm.

Şekil 12.

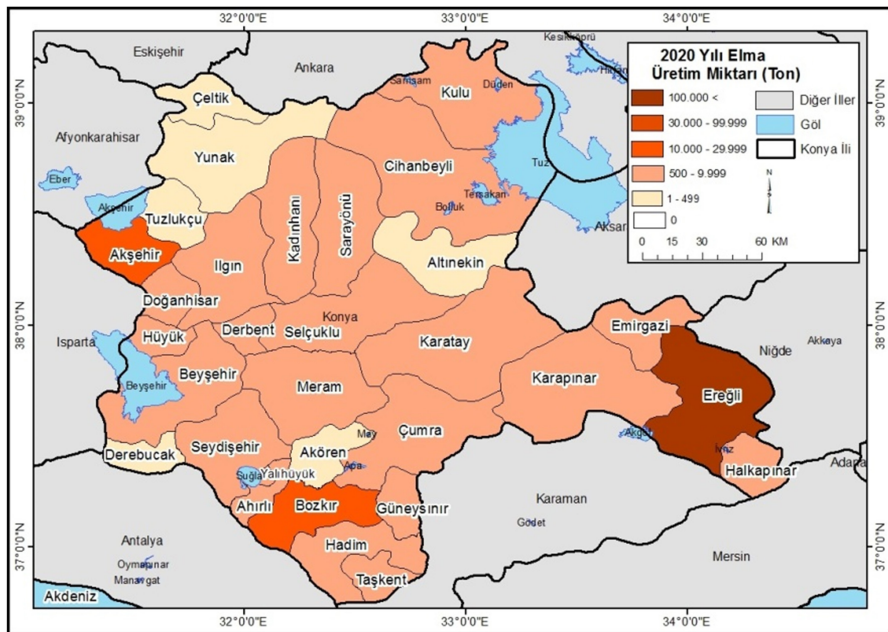
Konya İlinde Armut Ağacının İlçelere Göre Dağılışı (2020).

Konya ilinde yetiştirilen bir başka meyve olan armut, ılıman iklim meyve ağacıdır. Elmaya göre soğuklara daha az dayanıklıdır. Kış donlarına dayanma açısından türleri arasında farklılık olup, genel olarak -25, -30 °C'ye kadar dayanabilmektedir. Ancak don olayının uzun sürmesi ve ağaçların nemli topraklar üzerinde bulunması zararı artırır ve sürgün uçlarının donmasına neden olur (Özbek, 1978, s. 118). Armut, çok farklı toprak koşullarına uyum sağlayabilen bir meyve türüdür. Bu bakımdan kumlu-tınlı topraklardan, killi-tınlı topraklara kadar yetişebilirler. Elmaya göre kurağa karşı daha az, kötü drenajlı topraklara ise daha çok toleranslıdır (Butar, 2014, s. 6).

100.000'in üzerinde armut ağacı ile Ereğli, ilin en fazla armut yetiştirilen ilçesidir. Konya ilinin hemen hemen her ilçesinde armut yetiştirilebilmektedir (Şekil 12). Üzüm ekim alanı 200.356 dekar olup ilk sırada yer almaktadır. Üzümün verim miktarı 1829 dur. Çileğin ekim alanı 6013 dekadır. Çileğin verim miktarı 1,37 dir.

Konya İlinde Meyve Üretimi

Konya ilinde üretim miktarı bakımından en fazla olan meyveler sırasıyla; elma (231.513 ton), üzüm (87.380 ton), kiraz (64.086 ton) ve çilektir (51.098 ton). Üzüm meyvesinin ağacı kök yapısından dolayı bağ olarak adlandırılmaktadır. Çilek ise dönemlik olarak toprakta yetiştirilen bir meyvedir ve üretim alanı olarak ifade edilir.

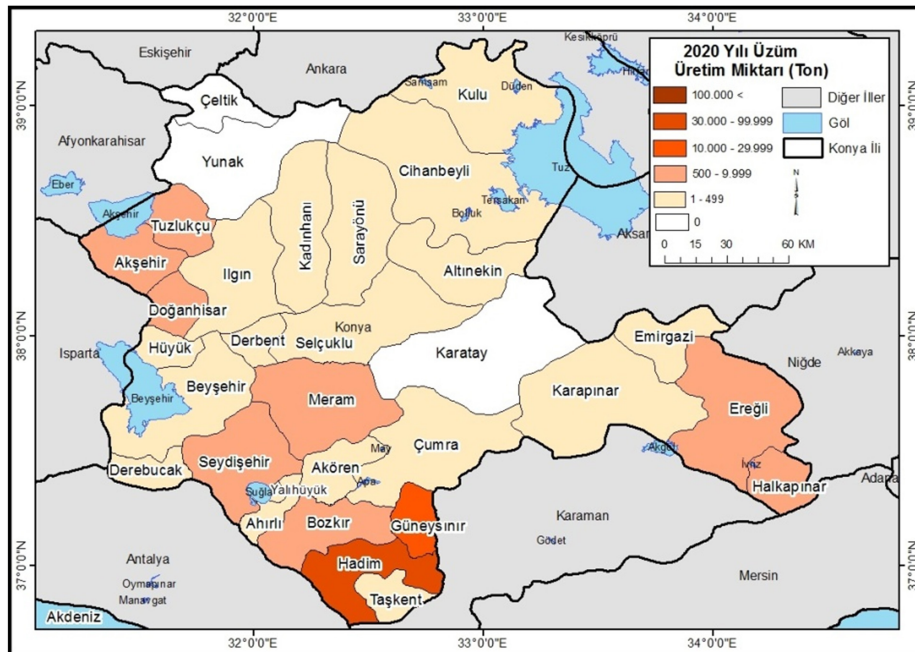
Şekil 13.

Konya İlinde Elma Üretiminin İlçelere Göre Dağılışı (2020).

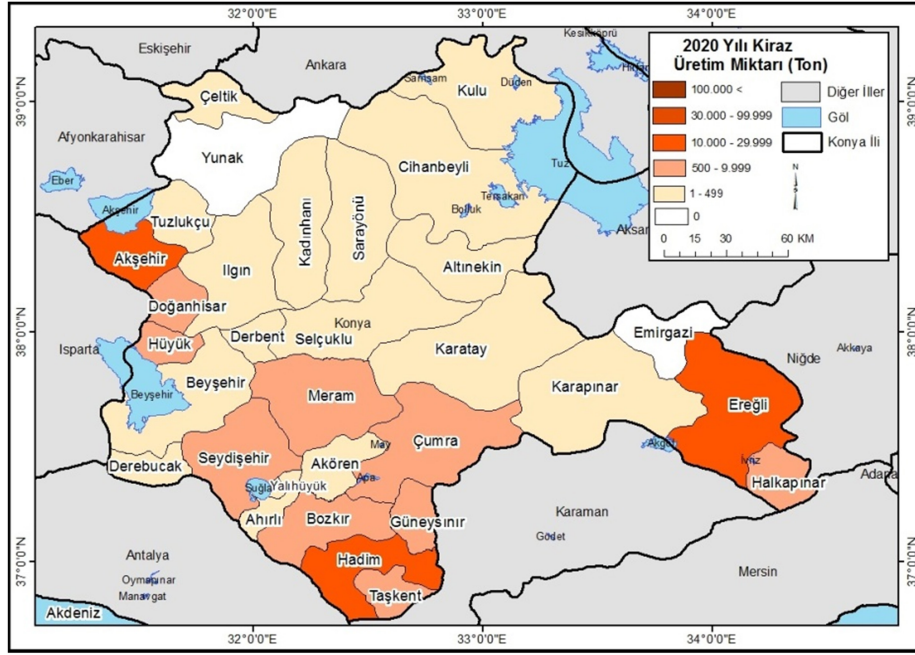
Tablo 5.
Konya İlinde Toplam Üretim Miktarı 50.000 ton Üzerindeki Meyvelerin İlçelere Göre Durumu (2020).

Elma		Üzüm		Kiraz		Çilek	
İlçe Adı	Üretim Miktarı (Ton)	İlçe Adı	Üretim Miktarı (Ton)	İlçe Adı	Üretim Miktarı (Ton)	İlçe Adı	Üretim Miktarı (Ton)
Ereğli	163.068	Hadim	53.002	Akşehir	21.080	Hüyük	27.123
Bozkır	12.558	Güneysınır	15.710	Hadim	18.745	Doğanhisar	6400
Akşehir	11.968	Bozkır	8076	Ereğli	12.330	Seydişehir	8800
Ahırlı	6357	Halkapınar	1716	Halkapınar	3668	Akşehir	4146
Yalhöyük	5905	Seydişehir	1507	Taşkent	2099	Derebucak	1500
Karapınar	3069	Meram	1590	Meram	851	Derbent	1134
Çumra	2628	Doğanhisar	1463	Çumra	648	Beşşehir	615
Meram	2406	Tuzlukçu	767	Doğanhisar	600	İlgin	375
Doğanhisar	2289	Akşehir	751	Hüyük	600	Meram	360
Derbent	2325	Ereğli	525	Seydişehir	597	Bozkır	201
Beşşehir	2255	Taşkent	400	Bozkır	570	Çumra	175
Emirgazi	1788	Hüyük	387	Güneysınır	505	Ereğli	90
İlgin	1768	Beşşehir	375	Beşşehir	410	Taşkent	59
Kulu	1733	Akören	309	İlgin	225	Akören	30
Hadim	1684	Çumra	281	Derbent	194	Sarayönü	25
Güneysınır	1384	İlgin	167	Selçuklu	158	Ahırlı	24
Halkapınar	1203	Karapınar	75	Sarayönü	156	Selçuklu	18
Karatay	957	Sarayönü	71	Kadınhanı	154	Hadim	14
Taşkent	893	Emirgazi	49	Ahırlı	96	Güneysınır	9
Kadınhanı	853	Derebucak	45	Akören	78	Çeltik	0
Selçuklu	827	Altnekin	32	Kulu	75	Yunak	0
Hüyük	781	Kulu	30	Karapınar	62	Yalhöyük	0
Seydişehir	722	Cihanbeyli	18	Derebucak	41	Tuzlukçu	0
Cihanbeyli	655	Ahırlı	15	Karatay	39	Kulu	0
Sarayönü	560	Selçuklu	8	Altnekin	37	Karatay	0
Tuzlukçu	345	Yalhöyük	5	Tuzlukçu	27	Karapınar	0
Akören	250	Derbent	3	Yalhöyük	22	Kadınhanı	0
Altnekin	141	Kadınhanı	3	Cihanbeyli	15	Halkapınar	0
Yunak	93	Karatay	0	Çeltik	4	Emirgazi	0
Çeltik	40	Yunak	0	Yunak	0	Cihanbeyli	0
Derebucak	8	Çeltik	0	Emirgazi	0	Altnekin	0
Toplam	231.513	Toplam	87.380	Toplam	64.086	Toplam	51.098

Kaynak: (Türkiye İstatistik Kurumu, t.y.).

Şekil 14.
Konya İlinde Üzüm Üretiminin İlçelere Göre Dağılışı (2020).

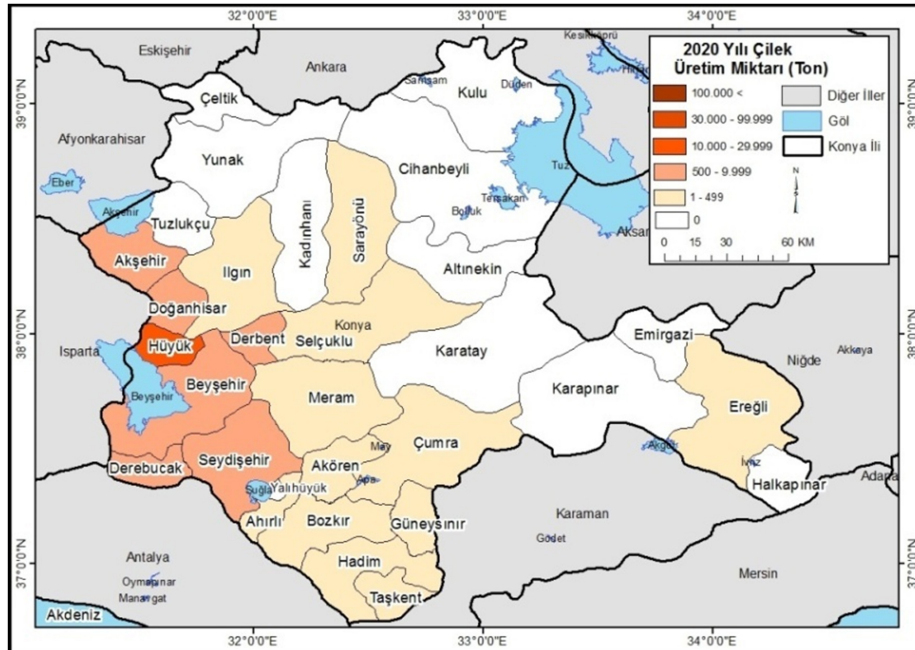

Şekil 15.
Konya İlinde Kiraz Üretiminin İlçelere Göre Dağılışı (2020).

Konya İli, 2018 yılı verilerine göre; Karaman ve Niğde illerinden sonra elma üretiminde üçüncü sırada yer almaktadır (Koday & Akçaözöğlü, 2019, s. 76). Konya ilinde 100.000 ton üretim miktarı ile Ereğli ilk sırada yer alırken, Akşehir ve Bozkır diğer önemli elma üreticisi ilçeleri oluşturmaktadır (Şekil 13).

Konya ilinde üzüm yetiştiriciliğine gelince; ilin en önemli üzüm üreticisi olan ilçesi Hadim 53.002 ton ile ilk sırada gelmektedir (Tablo 5, Şekil 14). Üzüm yetiştiriciliği Hadim için en önemli gelir kaynağıdır. Üzüm meyvesi Hadim ilçesi ile marka değeri kazanmıştır. Konya ilinde üzüm yetiştirilmeyen ilçeler kuzeyde yer alan Çeltik ve Yunak ile metropol ilçelerden Karatay'dır.

Dünya kiraz üretim miktarında 2019 yılı itibarıyla Türkiye ilk sırada yer almaktadır. 2019 yılı itibarıyla Türkiye'de en fazla kiraz üretim miktarına sahip il Konya (68.213 ton)'dır. İzmir 66.136 ton ile ikinci sırada yer almaktadır. Konya ilinin en önemli kiraz üreticisi ilçeleri Akşehir (21.080 ton), Hadim (18.745 ton) ve Ereğli'dir (12.330 ton) (Şekil 15).

Şekil 16.
Konya İlinde İlçelere Göre Çilek Üretim Miktarının Durumu (2020).

Konya ilinde üretimi önemli olan meyvelerden birisi de çilektir. 2021 yılında Coğrafi İşaret Tescil Belgesi alan *Hüyük Çileği*, Beyşehir Gölü'ne kıyısı bulunan Hüyük ilçesinde üretilen çilek ile marka değeri kazanmıştır. Konya ilinde çilek üretiminin neredeyse tamamını elinde bulunduran Hüyük ilçesi, 2020 yılında 27.123 ton ile Konya ili toplam çilek üretiminin % 61'ini oluşturmuştur. Hüyük ilçesini 500 ton ve üzerindeki üretimleriyle Akşehir, Doğanhisar, Derbent, Beyşehir, Derebucak, Seydişehir ilçeleri takip etmektedir. Konya ilinin diğer ilçelerinde ise çilek üretim miktarı 500 tonun altındadır (Şekil 16, Şekil 11).

Sonuç

Türkiye'nin tahıl ambarı olan Konya Ovası'nın büyük bir bölümünde tahıl tarımı yapılmakta olup, sulama imkânlarının artmasına bağlı olarak tarım ürünü çeşitliliği artmıştır. Konya Ovası'nda tahıl tarımı ve sebzeçilik yapılırken, nispeten eğimli arazilerde meyve yetiştiriciliğinin önem kazandığı görülmektedir. Özellikle Akdeniz Bölgesi sınırları içinde kalan ilçelerde meyve bahçelerine sıkça rastlanmaktadır. Geniş yüzölçümünün sağladığı ayrıcalıklar sayesinde 19 çeşit meyve yetişmektedir. Çoğu meyve, yörede bulunan meyve suyu fabrikalarında işlenerek ihraç edilmektedir.

Üretim miktarları bakımından Konya ilinde en fazla; elma, üzüm, kiraz, vişne ve çilek yetiştirilmektedir. Meyve ağacı sayısı bakımından elma ve kiraz önemli yer tutmaktadır. Meyve ağaçları sıralamasında üzüm ve çilek bulunmamaktadır. Üzüm meyvesinin ağacı kök yapısından dolayı bağ olarak adlandırılmaktadır. Çilek ise dönemlik olarak toprakta yetiştirilen tarla bitkisidir. Dekar alanda verimin en çok olduğu meyveler üzüm ve çilektir. Üretim miktarı en fazla olan meyve ise elmadır.

Dünya kiraz üretim miktarında 2019 yılı itibarıyla Türkiye ilk sırada yer almaktadır. 2019 yılı itibarıyla Türkiye'de en fazla kiraz üretim miktarına sahip il Konya'dır. Bu durumda Akşehir, Hadim, Ereğli, ilçelerinin önemli kiraz üreticileri olduğunu göstermektedir. Tüketici nüfusa hitap etmesi bağlamında büyük pazarlara (Ankara, Antalya, Mersin, Adana) yakın olması Konya ilindeki meyve üretimi bakımından avantaj oluşturmaktadır. Konya ilinde bazı ilçeler meyve adları ile özdeşleşmiştir. Hüyük'ün çileği, Hadim'in üzüm ve kirazı, Bozkır'ın elma ve üzümü, Ereğli'nin elma ve beyaz kirazı, Akşehir'in kirazı marka değeri taşımaktadır. Meyve ve bağ yetiştiriciliği Konya ilinde önemli bir tarımsal üretim sektörü olmasına ve ilin ekonomisine büyük katkılar yapmasına rağmen bazı sorunlarla karşı karşıya olduğu görülmektedir. Üreticiler, çeşit seçimi, yetiştiricilik, hasat, sınıflandırma, muhafaza, işleme ve pazarlama konularında sorun yaşamaktadır. Buna bağlı olarak, üretilen ürünler üreticiye istenilen ölçüde gelir sağlamamakta ve böylece ciddi kayıplara sebep olmaktadır. Konya ili sınırlarındaki bazı meyve bahçelerinde geleneksel yöntemlerin uygulandığı görülmektedir. Geleneksel yöntemleri uygulayan dönemin çiftçisi, yeterli miktarda verim alamamakta, meyvecilikten elde ettiği gelir istenilen seviyede olmamaktadır. Modern yöntemlerin uygulandığı bahçelerde verim üst düzeye çıkmaktadır. Sulama yapılan bahçelerde, doğal gübrelerin kullanılması hasat sırasında kaybın en aza inmesi ve soğuk hava depolarında muhafaza edilmesi verim ve üretim miktarını etkilemektedir. Diğer illere ihraç edilen meyvelerin taşıma koşullarının iyileştirilmiş olması da avantaj sağlamaktadır. Özellikle devletin meyvecilik konusunda yapacağı özendirici teşviklerle Konya ili meyve üretiminin daha da iyileşeceği görünen bir gerçektir. Popülaritesini hiç yitirmeyecek olan tarım sektörünün her koluna yapılacak destek, ülke ekonomisine misli ile katma değer olarak dönecektir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir- E.Y.A.; Tasarım - E.Y.A.; Denetleme - S.K.; Kaynaklar - E.Y.A.; Malzemeler - E.Y.A.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi - E.Y.A.; Analiz ve/veya Yorum - S.K.; Literatür Taraması - E.Y.A.; Yazıyı Yazan - E.Y.A.; Eleştirel İnceleme - S.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept - E.Y.A.; Design - E.Y.A.; Supervision - S.K.; Resources - E.Y.A.; Materials - E.Y.A.; Data Collection and/or Processing - E.Y.A.; Analysis and/or Interpretation - S.K.; Literature Search - E.Y.A.; Writing Manuscript - E.Y.A.; Critical Review - S.K.

Declaration of Interests: The authors declare that they have no competing interest.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Biricik, A. S. (1986). Konya'nın iklim özellikleri. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü Coğrafya Dergisi*, 89-99.
- Bozyiğit R., & Tapur, T. (2009). Konya ovası ve çevresinde yer altı sularının obruk oluşumlarına etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 137-155.
- Butar, S. (2014). *Armut yetiştiriciliği*. Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, 60.
- Demirtaş, İ., & Sarısu, C. H. (2011). *Kiraz yetiştiriciliği*. Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, 11.
- Doğanay, H., & Coşkun, O. (2019). *Tarım coğrafyası*, 4. Baskı. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Doğanay, H., & Çavuş, A. (2013). *Türkiye ekonomik coğrafyası*, Güncellenmiş ve Geliştirilmiş 6. Baskı. Pegem Akademi.
- Duran, F. S. (n.d.). *Büyük Atlas* (s. 28). Kanaat Yayınları.
- Göney, S. (1979). *Türkiye Ziraatinin Coğrafi Esasları I*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayın No:2600, Coğrafya Enstitüsü Yayın No:110, Edebiyat Fakültesi Matbaası.
- Koday, S., Koday, Z., & Akçaözoğlu Yılmaz, E. (2019). Bozkır (Konya) İlçesinde Elma Tarımı. İçinde II. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi. (7-9 Kasım 2019) Prof. Dr. Fuat Sezgin Anısına, Bildiriler Kitabı. (ss. 72-87). Gümüşhane.

- Koday, S. (2002). *Bursa İlinde Meyvecilik*. 29. Coğrafya Meslek Haftası (17–19 Mayıs 2001) Bildiriler kitabı (pp. 109–126). İstanbul.
- Koday, Z. (2004). Kağızman İlçesinde Meyvecilik. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 12, 189–206.
- Komasyon (2015). *Konya İli Taşkent İlçesi Kiraz Üreten Tarım İşletmelerinin Yapısının Belirlenmesi, Konya İli Taşkent İlçesi Kiraz Çalıştayı (12 Ekim 2015)*.
Proje Ekibi: Fatih Özdemir, Ersin Öztürk, Yakup Özkan.
- MGM (t.y.). Resmi İstatistikler. 04.09.2021 tarihinde <https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/il-ve-ilceler-istatistik.aspx?m=KONYA> adresinden erişilmiştir.
- Özbek, S. (1975). *Genel Meyvecilik*. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları.
- Özbek, S. (1978). *Özel Meyvecilik (Kışın Yaprağını Döken meyve Türleri)* (s. 128). Çukurova Üniversitesi ziraat Fakültesi Yayınları.
- Özçağlar, A. (1988). Türkiye'deki tarım alanlarının coğrafi dağılışının doğal çevreyle ilişkisi. *Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya Araştırmaları Dergisi*, 11, 131–150.
- Tapur, T., & Bozyiğit, R. (2009). Ereğli (Konya) ilçesinde meyvecilik. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 20, 123–152.
- TÜİK. (t.y.). 05.09.2021 tarihinde <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?locale=tr> adresinden erişilmiştir.